

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ผลกระทบของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต่อการ
จัดเก็บภาษีอากรในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นายสุรศักดิ์ คำเวียง

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ	อาจารย์ เอนก	นิมมรัตน์	ประธานกรรมการ
	อาจารย์ ดร.ทรงศักดิ์	ศรีบุญจิตต์	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรภร	วิศิษฐ์สุวรรณ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาผลกระทบของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต่อการจัดเก็บภาษีอากร ในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาผลกระทบของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ต่อการจัดเก็บภาษีอากรในจังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาษีของผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของการจัดเก็บภาษีจากการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต วิธีการศึกษาเป็นการใช้ข้อมูลจากการออกแบบสอบถาม ออกเก็บข้อมูลสนาม สัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 กลุ่ม คือ เจ้าหน้าที่สรรพากร จำนวน 84 ราย เจ้าหน้าที่ธนาคารพาณิชย์ จำนวน 30 ราย และผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 117 ราย โดยแบ่งกลุ่มในแต่ละประเภทของผู้ประกอบการออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้ส่งออก ผู้ค้าส่งหรือขายปลีก และผู้ให้บริการ โดยใช้วิธีศึกษาเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลของการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่สรรพากรเคยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นส่วนใหญ่ โดยเป็นการใช้ในสถานที่ทำงาน แต่มีการใช้อินเทอร์เน็ตน้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และส่วนใหญ่ไม่เคยซื้อสินค้าและบริการทางอินเทอร์เน็ต ในด้านปัญหาการเสียภาษีเงินได้ (61.9%) และภาษีมูลค่าเพิ่ม (66.7%) ของผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เจ้าหน้าที่สรรพากรส่วนใหญ่ไม่ทราบ เนื่องจากไม่มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ และขั้นตอนการดำเนินธุรกิจของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีบริการธนาคารอินเทอร์เน็ต (56.7%) และมีบริการเปิดรับร้านค้ารับบัตรเครดิตบนอินเทอร์เน็ต (64.7%) โดยมีบริการที่ธนาคารสำนักงานใหญ่ (81.8%) เจ้าหน้าที่ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่เห็นว่าระบบการป้องกัน และรักษาความปลอดภัยข้อมูลของธนาคารอินเทอร์เน็ตมีความน่าเชื่อถือ และประโยชน์ของธนาคารที่ได้รับจากการให้บริการธนาคารอินเทอร์เน็ต คือ ลูกค้าได้รับความสะดวก พอใจ ใช้บริการกับธนาคารมากขึ้น ธนาคารมีชื่อเสียง ส่งเสริมการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทำให้การค้าขยายตัว และธนาคารสามารถบริการได้ครบวงจรช่วยเสริมธุรกิจของธนาคาร สำหรับลูกค้าได้ประโยชน์คือ ความสะดวก รวดเร็วในการทำธุรกิจ และทำให้ธุรกิจมีการขยายกิจการได้กว้างขวางขึ้น

ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่มีรูปแบบการค้า คือ ระหว่างธุรกิจกับผู้บริโภค (B-to-C) จุดประสงค์หลักของการดำเนินธุรกิจผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตคือ การประชาสัมพันธ์ธุรกิจ และมุ่งขายสินค้าโดยตรง และมีประสบการณ์การค้าผ่านอินเทอร์เน็ตมากกว่า 3 – 5 ปี สำหรับประโยชน์ที่ได้รับจากการค้าผ่านอินเทอร์เน็ต คือ การนำเสนอสินค้าและบริการ การรับคำสั่งจองหรือซื้อสินค้าและบริการ ตลอดจนการรับชำระเงิน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีเว็บไซต์ไว้เพื่อใช้ในการติดต่อกับลูกค้า มีความถี่ในการใช้ทำธุรกรรมการค้าอยู่ระหว่าง 5 – 10 ครั้งต่อสัปดาห์ ปัญหาที่สำคัญของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ คือ การขาดกฎหมายคุ้มครองนิติกรรม และความน่าเชื่อถือของข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต ส่วนปัญหาที่สำคัญในการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ คือ การขาดหลักฐานใบเสร็จรับเงิน และปัญหาที่สำคัญของการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ ปัญหาด้านความถูกต้องในการออกหลักฐานใบกำกับภาษีตามประมวลรัษฎากร นอกจากนี้ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับในเรื่องการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ การเสียภาษีเงินได้ และภาษีมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการออกใบกำกับภาษี

ในปัจจุบันลักษณะการค้าดำเนินธุรกิจผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นับวันจะมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น มีรูปแบบที่ซับซ้อนมากขึ้นและมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น รัฐบาลควรจะมีการติดตามศึกษา พัฒนาการของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์อย่างใกล้ชิด ตรวจสอบป้องกันปัญหาการสูญเสียดังกล่าวของรัฐ อันอาจเกิดจากการไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้จากการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และชักจูงให้ธุรกิจนอกระบบเข้าสู่ระบบมากขึ้น ผลการศึกษาี้คาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐบาล และบุคคลทั่วไปที่จะทำให้เข้าใจถึงสภาพการจัดเก็บภาษี และสภาพการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และอาจนำไปประยุกต์ใช้กับการศึกษาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

Independent Study Title	The Effects of Electronic Commerce on Tax Collection in Chiang Mai Province		
Author	Mr. Surasak Khamwieng		
M.Econ.			
Examining Committee	Lecturer Aneck	Nimmolrat	Chairperson
	Lecturer Dr. Songsak	Sriboonchitta	Member
	Asst. Prof. Suraporn	Wisitsuwan	Member

ABSTRACT

The objectives of this study are : 1) to study the effects of electronic commerce on tax collection in Chiang Mai province; 2) to study the factors affecting tax collection from electronic commerce in Chiang Mai province; and 3) to study the problems of tax collection on electronic commerce via the Internet. The studies employed a formal questionnaire, aiming for 3 groups of respondents, including the 84 revenue officers, 30 banking company officers and 117 E-commerce entrepreneurs. The E-commerce entrepreneurs were drawn from 3 different groups namely exporters, wholesalers or retailers and service providers. Descriptive statistics were used for data analyses.

The study revealed that most of the revenue officers used the Internet in the office for less than 2 hours per week and never bought goods or services on the Internet. Most of the revenue officers did not realize the problems of income tax (61.9%) and the problems of VAT (66.7%) from E-commerce entrepreneurs because they did not fully understand about business and the operation of E-commerce via the Internet.

Most of the banking entrepreneurs in Chiang Mai province (56.7%) provide of Internet banking, and credit card shopping service on the Internet (64.7%) at the Banks' head office (81.8%). Most respondents expressed that the security and data security of the Internet were reliable. The

benefits that banking officers received from Internet banking were improving customers convenience and satisfactory, and the increase in using bank service. Other benefits were reputation, expanding business and more complete banking services. The benefits of customers from Internet banking were the increase of speed and convenience of doing business more extensively.

Most of the E-commerce entrepreneurs models were business to customer (B-to-C). The purposes of their business on the Internet were promotion and direct sale to customers. They have practiced E-commerce on the Internet for 3 to 5 years. The benefits from the Internet were presentation of goods and services, to receive their orders and payments. The frequencies of business transactions on Internet were between 5 to 10 times per week. The main problems of E-commerce were lack of laws to protect web-based business transaction, and data integrity. The most important problem concerning the income tax from E-commerce was the lack of receipt and the most important problem of VAT from E-commerce was compliance of tax invoice with the revenue code. Moreover, most of E-commerce entrepreneurs did not accept the method for income tax, VAT, tax audit and tax invoice used by the revenue officers.

At present, E-commerce are increasingly expanded, more complex and dynamic. Therefore, it is suggested that the government should carefully study and monitor the development of E-commerce in order to protect the loss of government income from tax collection form E-commerce, and be able to bring the illegal business into the legal business system. It is hoped that the results of this study will be valuable to the revenue organizations and the public for their understandings of tax collection system and for application to other related studies.